

ПОНЯТТЯ «РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ» ТА «ЛОКАЛІЗАЦІЯ»: ЗАГАЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ

Олійник О.М. (м. Запоріжжя)

Анотації

Посилення тенденцій регіоналізації та локалізації у сучасному світі обумовлює необхідність філософського осмислення цих явищ, досліджень їх сутності та форм реалізації. У даній роботі феномени регіоналізації та локалізації досліджуються з точки зору спільності та відмінностей у їхніх проявах відносно різних сторін суспільного буття. На основі даного дослідження робиться висновок про те, що поняття «регіоналізація» та «локалізація» спільною характеристикою мають обмеженість явищ у просторі. Проте, відносно регіоналізації така обмеженість тлумачиться як обмеженість географічними кордонами або територіальними межами, а поняття «локалізація» розглядається з точки зору обмеженості соціальних взаємодій у просторі – часі, описує такі взаємодії з точки зору контексту, обставин, у яких вони відбуваються.

Strengthening of tendencies of regionalization and localization in the modern world stipulates the necessity of philosophical comprehension of these phenomena, researches of their essence and forms of realization. In this article the phenomena of regionalization and localization are probed from the point of their similarity and differences in the relation to different sides of social life. On the basis of this research there is drawn a conclusion that the concepts of «regionalization» and «localization» as common feature have limits of the occurrence in space. However, in relation to «regionalization» such space limit is explained due to geographical scopes or territorial limits, and «localization» is characterized by the limits of social interaction in space - time, it describes such interaction from the point of view of context and situation they take place in.

Ключові слова

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ, ЛОКАЛІЗАЦІЯ, ГЛОКАЛІЗАЦІЯ, ФРАГМЕНТАЦІЯ, ПАРТИКУЛЯРИЗАЦІЯ, ТРАДИЦІОНАЛІЗМ

Вступ

Глобальна регіоналізація суспільного життя у світі безпосередньо пов'язана з процесами універсальних форм буття людського суспільства та вирішення глобальних проблем сучасності. Процеси глобалізації, локалізації та регіоналізації відображають діалектичну єдність основних протиріч суспільного буття, що виникають перед людством на початку ХХІ ст. Глобальні проблеми втілюються на різних рівнях локальності у відповідності з неповторними особливостями кожного регіону. Необхідність філософського осмислення явищ,

пов'язаних з посиленням тенденції регіоналізації у світі, обумовлює актуальність досліджень сутності та форм реалізації даного феномена. Необхідність формування методологічних підходів до осмислення глобальних проблем сучасності та розробки шляхів їх вирішення визначає **актуальність** даного дослідження. З урахуванням зазначеного, **метою** даної публікації є визначення основних характеристик, що об'єднують та розрізняють такі явища суспільного буття, як «регіоналізація» та «локалізація».

Обговорення проблеми

Аналіз наукових доробок останнього часу [8; 11; 15; 18] свідчить про те, що поняття «регіоналізація» та «локалізація» досить часто розглядаються як синонімічні. При цьому акцентується увага на обмеженості проявів деяких явищ як основному змісті даних понять. Так, на думку одних авторів, поняття «регіоналізація» та «локалізація» слід вважати ідентичними за своєю сутністю, враховуючи зростання міцності взаємозв'язків елементів соціуму та близькості норм суспільного буття у межах певних територіально виокремлених регіонів у порівнянні з інтенсивністю таких взаємозв'язків та норм на глобальному рівні.

Дійсно, саме обмеженість проявів певного явища є тим загальним, що поєднує дані соціально-філософські феномени. Проте, залишається невизначеним, у якому середовищі визначаються дані межі, які характеристики суспільного буття вони обмежують.

На наш погляд, розкриттю сутності понять «регіоналізація» та «локалізація» сприятиме аналіз їхніх похідних, а саме понять «локальний», «локальність», «регіональний», «регіон». За визначенням «Великого тлумачного словника сучасної української мови», поняття «локальний» означає: «1. Який не виходить за певні межі; місцевий; властивий певній місцевості, певному середовищу. 2. У живописі – такий, що незмінно, постійно властивий певному предметові (про колір, тон).» Щодо поняття «регіональний», то згідно словнику, воно визначається як таке, що стосується поняття «регіон», що, в свою чергу, визначається як певна територіальна одиниця (район, область, зона), що вирізняється з-поміж інших таких же одиниць специфічними рисами (географічними, економічними тощо) [5]. «Новий енциклопедичний словник» не надає визначення поняттю «регіональний», але пропонує тлумачення поняття «регіон» як «... те саме, що район, або територія – не рідко значна за розмірами, не обов'язково є таксономічною одиницею в системі територіального розподілу». Поняття «локалізація» визначається як «... віднесення чогось до певного місця; обмеження місця дії, розповсюдження якогось явища, процесу» [17]. Безпосередньо пов'язане з поняттям «локалізація», поняття «локальність», згідно філософського словника – передбачає обмеженість соціальної взаємодії умовами місця дії, «розташованість» дії в просторі-часі; контекстуальність інтеракцій,

спілкування, дискурсу. [23] Локальність також дозволяє зафіксувати включеність навколишнього середовища у процес оформлення сталих інтеракцій. Умови соціальної взаємодії при цьому розглядаються як своєрідний сценічний майданчик, на якому може бути розіграна лише певна дія: діяльність суб'єктів відбувається на фоні «заздальгідь» підготовлених декорацій.

Поняття «локальність» указує на наявність апріорних моделей інтерпретації контексту. Зазначимо, що інтерпретація дискурсу передбачає обов'язкове врахування всієї інформації про контекст. Вже до моменту комунікації у всіх учасників процесу спілкування зазвичай є деяке уявлення про локальний контекст. Так, на думку Ортеги-і-Гассета [19], духовний світ кожної конкретної людини організований у «прагматичні поля». Кожна річ належить до одного з таких полів, у якому вона зв'язує своє «буття для» з іншими речами, тобто – подальшими тощо. Відтак, «прагматичні поля» локалізовані у просторі. Людина живе в світі, що складається з «ситуативних полів», більш менш локалізованих у просторі. З позицій теорії структуризації Е. Гідденса [7], поняття «локальність» виступає як необхідна умова підтримки сталості процесу взаємодії індивідів. Сама можливість соціального «порядку» є результат локалізації людської взаємодії, його структуризації в просторі-часі. Кількісна характеристика локальності (місця дії) може варіюватися від обмеженої обставини, що задає близькі дистанції – інтеракції, місця проживання тощо до обширних територіальних просторів взаємодії держав. На думку Ф. Теннієса [22], автономія локального співтовариства ґрунтується на значній щільності зв'язків, що забезпечує високу інтенсивність повсякденного спілкування. Якщо інформація не може переміщатися без своїх носіїв, що мають невелику швидкість транспортування, близьке має переваги перед віддаленим, а товари і новини, що походять із навколишніх місцевостей, переважають над тими, що прибувають здалеку. Межі локального співтовариства обумовлювалися можливостями і швидкістю пересування, що, у свою чергу, визначалося наявними засобами транспорту і зв'язку, тобто, простір був значущим. Але на сьогодні його значення втрачається. Саме це дозволяє П. Вірілію [6] говорити про «кінець географії», оскільки значущість такого чинника як простір у якості перешкоди або навіть межі комунікації практично зведена нанівець. Нові форми електронних комунікацій створюють віртуальні локальності, що не обмежені конкретною територією та різноманітними локальними соціальними та політичними інститутами. Детериторізація соціальних процесів досягла сьогодні такого рівня, що сучасні дослідники пропонують розглядати поняття «локальне» поза територіальними межами. Процес відриву культурних практик від територій надає людям культурні ресурси, в яких вони раніше були обмеженими. Складність та неоднозначність взаємодії глобального та локального, трансформації самого феномена локальності в умовах

глобалізації виражаються у певному конфлікті глобального та локального. Наші залежності сьогодні, як відзначає З. Бауман [3], є повністю глобальними, проте, наші дії, як і раніше, локальні. Це є однією з причин даного конфлікту. Проте, відношення глобального та локального не можна зводити до відношень протилежності. Це значно складніші відносини, що передбачають одночасно глобалізацію локального та локалізацію глобального, тобто глокалізацію.

Оскільки поняття «локалізація» неможливо розкрити без аналізу сутності поняття «регіоналізація», то переходимо до такого аналізу. З огляду на його міждисциплінарний характер, поняття «регіональне» стало предметом аналізу численних доробок, що належать до різних сфер наукового знання. Так, на думку дослідників, його сутність полягає у формуванні регіональних інтеграційних угруповань (країн, транскордонних регіонів, внутрішніх регіонів країни, тощо). Це - процес визначення адміністративно-територіального поділу країни для практичних цілей територіальної політики, процес таксонування регіонів. Серед причин його виникнення - розрив соціально-економічних зв'язків всередині країни та відокремлення регіональних ринків; що призводить до регіональної спрямованості геополітичного процесу та його нерівномірного розвитку через відмінності у можливостях регіонів; суверенізація регіональної влади тощо. Проте, регіон як одиниця цілої країни може бути осмислений не тільки в політичному або адміністративному сенсі, але і як «ментальна конструкція», тобто як уявлення про конкретний географічний простір, закріплене в свідомості людей. У такому контексті проблема освоєння території стає і актом її «привласнення». Незважаючи на різноманітні тлумачення поняття «регіоналізація», в узагальненому вигляді його можна охарактеризувати як процес виявлення внутрішньогрупової спільності (спільних ознак або сфери спільних інтересів) та інституціоналізацію цієї спільності, що дозволяє відрізнити одні регіони від інших. Регіоналізація виступає актуальним процесом внутрішньокраїнного та світового соціально-економічного розвитку, що цілком може бути визначений як глобальний процес сучасності, як, власне, і сама глобалізація. Значний інтерес з точки зору соціально-філософського аналізу понять «регіоналізація» та «локалізація», а також ідентифікації їхніх проявів у суспільному бутті, викликає правниче тлумачення цих понять у зв'язку з їхнім відображенням у міжнародному законодавстві. Так, у міжнародному праві поняття «локальний договір», «локальний звичай» або «локальна норма» означають, відповідно, договір, звичай або норму, що діють на певній, обмеженій частині простору [21]. Поняттям «локальні норми» охоплюються як двосторонні норми так і багатосторонні, але такі, що не мають характеру загальності. Останні поділяються на багатосторонні норми регіонального характеру, вони пов'язують декілька держав, розташованих в одному географічному районі, і

нерегіонального - такі норми регулюють стосунки між декількома державами, не пов'язаними спільним географічним розташуванням.

Поняття «локальний договір» і «регіональний договір» не збігаються: перше набагато ширше другого. Співвідношення даних понять слід розглядати як співвідношення роду і виду. Локальне регулювання дозволяє регламентувати стосунки між державами детальніше і повно, тобто враховувати місцеві умови, можливість спеціалізації виробництва, специфічні взаємні інтереси держав. При дослідженні факторів безпеки локальний рівень трактується як вужчий по відношенню до регіонального [10].

Так, щодо рівнів політичних чинників світової безпеки, то глобальний рівень передбачає загрозу загострення напруженості між провідними світовими державами; регіональний - загрозу різкого загострення відносин між двома і більш ядерними державами, або загрозу виходу ядерної або «порогової» держави з договору про нерозповсюдження ядерної зброї; загрозу передачі критичних технологій або зброї агресивним режимам або організаціям в обхід існуючих міжнародних режимів нерозповсюдження, а локальний рівень - загрози заяви керівництва світових держав на адресу третіх країн; відмова від ведення переговорів по врегулюванню конфліктів; ухвалення «жорстких» резолюцій Радою Безпеки ООН; введення санкцій проти окремих держав тощо. Щодо економічних факторів, що впливають на рівень світової безпеки, то на глобальному рівні - це загроза світової економічної кризи; на регіональному - загроза різкого падіння індексів ділової активності, біржових індексів на основних світових біржах; загроза різкого зростання цін на енергоносії; загроза виникнення кризи в основних галузях промисловості провідних країн; на локальному - значні коливання цін на енергоносії; прояв кризових явищ в економіці основних країн; падіння курсу основних світових валют; інші значущі кризові явища. Поняття «локалізація» та «регіоналізація» та їхні похідні виступають як одні з базових у культурології. Специфічність регіональної культури постає, перш за все, як форма буття - специфічна форма існування соціуму і людини в певних просторових координатах, що спирається на історичну традицію, формує систему цінностей, продукує тип особи. У такій якості вона може продовжувати існувати достатньо довго, не акцентуючи свою специфічність як те, що характеризує локальний соціум. Тільки, піднявшись до рівня самосвідомості, вона перетворюється на «регіональну культуру». У цьому полягає парадоксальність регіональної культури як феномена, що існує на значних етапах свого розвитку, у тому числі як «усередині» національної культури, так і «разом» із нею. Регіональна культура стає серйозним чинником існування локального соціуму, якщо члени цього соціуму усвідомлюють себе як певну єдність, ідентифікують себе з конкретною територією, відчуваючи себе пов'язаними з нею не тільки

виробничими зв'язками, але і трансльованими цінностями, серед яких значущість місця життя в долі її жителів і долі країни відчувається як домінуюча. Регіональна культура виконує для локальної території ті ж функції, що і «материнська» культура для всієї країни: людинотворчу, тобто творить певний тип особи; регулятивну, виступаючи регулятором суспільних стосунків (на рівні сталих місцевих норм і ухвалених законів); аксіологічну, формуючи систему цінностей, спираючись як на традиції «прийшлих людей», так і на традиції місцевих жителів; символічну, наповнюючи простір життя символами; комунікативну тощо [14]. У економічній діяльності використовуються обидва поняття - і «локалізація» і «регіоналізація», проте найчастіше вони ототожнюються. Але, у практиці економічної науки останнім часом вживаним стає поняття «локалізація», зокрема, при реалізації маркетингових функцій дане поняття відноситься до адаптації товару до культурних і інших вимог певного цільового ринку. Локалізація може викликати необхідність глибокого переосмислення логіки, дизайну або уявлення, якщо спосіб ведення бізнесу або прийнята модель навчання в даному локальному середовищі значно відрізняється від первинної культури. Те, що глобалізація припускає не тільки делокалізацію, але і релокалізацію, впливає вже з економічних розрахунків. «Глобально» в буквальному розумінні слова виробляти не може ніхто. Саме ті фірми, що виробляють свою продукцію в глобальних масштабах, вимушені розвивати локальні зв'язки, по-перше виробляючи і удосконалюючи свій товар в конкретних локальних умовах, і, по-друге, вилучаючи сировину для своїх глобальних товарів з локальних культур, завдяки чому ці товари виходять живими, яскравими і добре продаються. «Глобально» з цієї точки зору означає «в багатьох місцях одночасно», тобто транслокально [4]. Природно, що така глобально-локальна взаємозалежність відіграє головну роль у розрахунках найбільших концернів. Концерни «Кока-кола» і «Соні» називають свою стратегію «глобальною локалізацією». Їхні керівники і менеджери підкреслюють, що стосовно глобалізації мова йде не про те, щоб всюди в світі будувати фабрики, а про те, щоб стати частиною тієї або іншої культури. Великі світові компанії потребують локального різноманіття і суперечності, щоб вистояти в конкурентній боротьбі, вводячи необхідні виробничі і ринкові інновації. Таку економічну стратегію називають «локалізмом». З позиції соціології з'ясування сутності співвідношення понять «регіоналізація» та «локалізація» вимагає більш ретельного розгляду поняття «соціальні стосунки», що умовно можна розділити на такі, що виражають процесуальний характер соціальних зв'язків, наприклад, ускладнення, організаційна революція тощо, і такі, що передбачають акцент на організаційній складові соціальних стосунків. Іншими словами, йдеться насамперед, про різні типи суспільств, наприклад, двоелементна модель суспільства, станове суспільство, громадянське суспільство. Саме тут

основними поняттями цієї групи виступають протиставлення «локальне співтовариство – велике суспільство», яка за своїм змістом лише частково наближається до Gemeinschaft – Gesellschaft Ф. Теннісу [22]. Згідно його теорії, класифікація співтовариств базується на трьохелементній моделі, де нижній рівень – локальне співтовариство – пов'язується безпосередністю емоційних контактів його членів - сім'ї, общини, бригади тощо), регіональне співтовариство – співтовариства середнього рівня - відомства, області, регіони тощо, глобальний рівень представляється як суспільство в цілому. «Регіоналізм» в контексті соціологічного підходу визначається як тенденція до посилення внутрішньодержавних регіонів, а «регіоналізація» – процес виникнення розділових ліній між регіональними угрупованнями держав, що зміцнюють свої позиції в контексті глобалізації; відособлення прибуткових і неприбуткових зон, не співпадаючих з географічними межами національних держав; в результаті все більше владних функцій і повноважень від їх урядів передається властям транс- і субнаціональних регіонів. З точки зору соціологічного підходу, «локалізація» - це консолідація етнічних і цивілізаційних утворень, що проводять політику «культурної ізоляції»; прагнення до самозбереження різних культурних ареалів з їх «партикуляристськими» системами цінностей (трайбалізм, фундаменталізм, націоналізм, фашизм, соціалізм, комунізм, комунітаризм, фемінізм, екологізм тощо); культурний плюралізм, що постійно порушується домаганнями на винятковість окремих форм соціальної ідентифікації. Наведені визначення свідчать про те, що соціально-філософський аналіз таких соціокультурних явищ як регіоналізація та локалізація дозволяє досить впевнено стверджувати, що ці обидві процеси за своєю сутністю виступають як протилежні глобалізації. Але тут доцільно навести інші соціально-економічні процеси, що поряд з регіоналізацією та локалізацією протистоять універсальному і всеосяжному процесу глобалізації, відбуваючись паралельно, а тому порівняно незалежно. Зокрема йдеться про наступні тенденції:

- традиціоналізм – це соціально-філософський напрям, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій. У межах даного напрямку розвинулись дві течії: сутність першої полягає у фундаментальній та масштабній критиці сучасного світоусторю в усіх його проявах, іншої – в затвердженні традиції [16];

- автономізація – це процес відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації. Поняття автономізації та його практики досить різноманітні та мінливі, проте сутність даної стратегії полягає у пошуку спільного понятійного апарату, методологічних принципів у межах певних локальностей [16];

- партикуляризм – це процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян, що реалізуються у штучно стимульованих споживчих моделях поведінки; підміна цивільної позиції споживчими формами самоідентифікації. При цьому, культурні орієнтації, що використовуються для оцінки дій, мають ендогенний (внутрішній) характер проти універсальних, загальноприйнятих [9];

- фрагментація світу – тобто розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації, при цьому, зростання націоналістичних тенденцій стає формою боротьби місцевих традицій з глобалізацією; відчуття приналежності до загального супроводжується розпадом колишніх цінностей і прихильностей: кожна група і кожен індивідуум створюють власний особливий світ, свій «всесвіт»; зростання національної самосвідомості, посилення культурної диференціації, відродження етнічно-національних цінностей. Причому останнє стимулюється першим. Інакше кажучи, зростання національної самосвідомості є природною реакцією на стандартизацію соціально-культурного життя [12];

- фрагмеграція – поняття, що було введено у користування в процесі дискусії про сутність та характер глобалізації. Воно означає поєднання процесів інтеграції і фрагментації - формування і зміцнення, інтеграцію блоків і союзів «національних держав» у вигляді складних ієрархічних систем з одночасним підсиленням тенденцій до диференціації, фрагментації [2]. Таким чином, змістовне визначення поняття «регіоналізація», насамперед, залежить від методологічної інтерпретації самого поняття «регіон». У вітчизняній і в зарубіжній науковій літературі відсутня чіткість у визначенні зазначеного поняття. Це, поза сумнівом, є однією з причин різноманіття напрямів і методологічних концепцій у сучасних регіональних дослідженнях. Як показує аналіз літератури, існує багато підходів, які розглядають названий феномен або з позицій соціально-економічних, або адміністративно-територіальних, політичних, культурних або інших позицій. Існує думка, що такі підходи є методологічно обмеженими. Поняття «регіон» слід розуміти як загальнонаукову категорію, що позначає конкретно-історичну територіальну соціоприродну цілісність, що володіє властивістю ресурсної (природні і соціальні ресурси), технологічної і етнокультурної самодостатності для розширеного соціального відтворення, ця цілісність є мінімальною «одиницею» розгортання ноосферогенеза, що інтегрує всі якості майбутньої ноосфери [1]. Доробки сучасних науковців свідчать про те, що поняття «регіоналізація» та «локалізація» є діалектично взаємопов'язаними. Обґрунтування цієї позиції впливає з наступного. Концепція глобалізації полягає в урозуміння світу як єдиного цілого. Процеси

«склеювання» глобального світу у єдине ціле відбуваються локально, відповідно життєвим світам. У свою чергу ці локальні світи у реальному житті конституціоналізовані у співтовариства з принципами та правилами, зрозумілими членам цих співтовариств. Саме така локалізація глобальних процесів і спричиняє регіоналізацію.

Так, Р. Робертсон, один з засновників теорії глобалізації, підкреслює, що глобалізація завжди пов'язана з локалізацією [24]. Дослідження з теорії культури відкидають образ закритих окремих суспільств і відповідних їм культурних просторів і описують іманентний «діалектичний» процес культурної «глобалізації», в якому одночасно можливі і відбуваються протилежні речі. Це дозволяє дійти висновку, що глобалізація не є щось автоматичне і одностороннє, одновимірною глобалізація - невичерпне джерело непорозуміння у цій суперечці. Глобальне не тільки не анулює локальне, воно припускає локальне як координату співвідношення, завдяки чому локальне поміщається в інший контекст соціально-філософського аналізу. На тлі глобального відбувається переосмислення локальностей, формування їхньої нової якості. Глобальне стимулює локальне до розкриття закладеного в ньому потенціалу. В цьому контексті постає проблема фундаменталізму як реакції на глобалізацію. Глокалізація припускає виникнення транскультурних, гібридних форм життя, що можна показати на прикладі міграції і транскультурних шлюбів і сімей. Ідентичність особи вбудовується в рамки транснаціональних просторів, тому вона носить міжкультурний, гібридний характер [20]. На тлі тенденцій глобалізації, локальність починає захищатися, виробляючи особливий механізм: первинна ідентичність (переважно національна, релігійна, гендерна), на основі якої реалізуються прояви сепаратизму, фундаменталізму, націоналізму тощо. Набуває актуальності стильова ідентичність. Ідентичність особи плюралізується паралельно культурним стилям. Одночасно з процесом гомогенізації та розповсюдження уніфікованих глобальних форм відбувається поява нових локальностей та глокальних гібридів через посилення реакції локального на глобальне. Локальні ситуації трансформуються, стаючи частиною більш широких глобальних систем та процесів, водночас глобальні аспекти набувають нове значення у специфічних локальних умовах. Сукупність таких трансформацій і є основою процесу глокалізації.

Висновки

Отже, проведений аналіз понять «регіоналізація» та «локалізація» на предмет визначення загального та відмінного свідчить про те, що загальною характеристикою філософських категорій «регіоналізація» та «локалізація» є обмеженість явища, що характеризується за допомогою цих категорій. Проте, така обмеженість стосовно явищ регіонального рівня тлумачиться як обмеженість географічними кордонами, територіальними межами. У

той же час, поняття «локалізація» відноситься до характеристик обмеженості соціальних взаємодій у просторі – часі, описує такі взаємодії з точки зору контексту, обставин, у яких вони відбуваються. Локалізація містить у собі явища, які обмежені умовами конкретного місця та часу: має місце як регіональна (географічна прив'язка певного явища), так і його обумовленість умовами та факторами, що відносяться до місця та часу, у яких це явище відбувається. Крім того, феномен локалізації може спостерігатися не тільки у контексті певної території, локалізація може виражатися спільністю етнічної або культурної ідентифікації, відчуттям спільної долі. Це дозволяє відзначити певний рівень незалежності локальних явищ від чинників, що містяться поза даною локальністю. При цьому поняття «локалізація» є відносним із точки зору не тільки просторових, але й часових відмінностей. Слід відзначити, що поняття «регіоналізація» передбачає наявність інституціональної єдності процесу як його основи.

Перспективи подальшого дослідження проблеми полягають у аналізі взаємодії проявів локалізації та глобалізації, що є домінуючою у сучасному суспільному бутті, а також у визначенні особливостей проявів соціокультурного феномена глокалізації як результату їхньої взаємодії в сучасному українському контексті.

Джерела

1. Абрамов Ю.Ф. Синерго-гомеостатический подход в методологии определения «устойчивости» региона [Текст] / Ю.Ф. Абрамов, О.В. Бондаренко // Регионология. – 2002. - № 2. - С. 4.
2. Арзуманян Р. Метафора нелинейности в социальных системах// 21-й Век.- № 2.- 2004 [Електронний ресурс] // www.noravank.am/file/article/226_ru.pdf
3. Бауман З. Глокализация, или кому глобализация, а кому локализация. [Текст] / Глобализация: Контуры XXI века: Реф. сб. Отв. ред. Ю.И. Грицкий, П.В. Малиновский. – М., 2002. - С. 134.
4. Бек У. Что такое глобализация? Ошибки глобализма - ответы на глобализацию [Текст] / Пер. с нем. А. Григорьева, В. Седельника; Общ. ред. и послесл. А. Филиппова - М.: Прогресс-Традиция, 2001. - 304 с.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Текст] / Голов. ред. В.Т.Бусел . - К.: Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. - 1728 с.
6. Вирилио П. Информационная бомба. Стратегия обмана. [Текст] / П. Вирилио; Перевод с фр. И. Окуневой. – М.: "Гнозис", "Прагматика культуры", 2002. –192 с.
7. Гидденс Э. Социология [Текст] / Пер. с англ.; науч. ред. В.А. Ядов; общ. ред. Л.С. Гурьевой, Л.Н. Посилевича. - М.: Эдиториал УРСС, 1999. - 703 с.
8. Державне регулювання розвитку регіонів в Україні: теорія і практика: Автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.02 [Електронний

ресурс] / В.Ю. Керецман; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2005. – 32 с.

9. Джери Д., Джери Дж. Большой толковый социологический словарь [Текст]. М.: Вече, 2001.- 1072с.

10. Индекс международной безопасности iSi (описание и методология расчета) [Электронный ресурс] // pircenter.org/data/ib/isimethods.pdf

11. Інформаційна безпека держави: Кримський регіон: Автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 [Електронний ресурс] / В.О. Козубський; Тавр. нац. ун-т ім. В.І.Вернадського. – Сімф., 2005. – 19 с.

12. Кушнарѡва М.Б. Основні тенденції розвитку масової культури в сучасній Україні в контексті глобалізації [Електронний ресурс] / М.Б. Кушнарѡва, І.В. Петрова, С.І. Цимбалюк, Т.В. Шумейко// http://www.culturalstudies.in.ua/zv_2005_s6.php

13. Міжнародна регіональна економіка як наука [Електронний ресурс] / І. Гладій // Журн. європ. економіки. – 2006. – 5, N 3. – С. 220-236. – Бібліогр.: 43 назв.

14. Мурзина И.Я. Региональная культура как предмет философско-культурологического исследования.- № 29.- 2004.- Проблемы образования, науки и культуры. Выпуск 15. // [Электронный ресурс] <http://proceedings.usu.ru>

15. Національні пріоритети та регіональні детермінанти соціально-економічного зростання (на матеріалах АР Крим): Автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.10.01 [Електронний ресурс] / І.В. Бережна; НАН України. Ін-т регіон. дослідж. – Л., 2005. – 40 с.

16. Новейший философский словарь [Текст]. 3-е изд., исправл. – Мн.: Книжный Дом. 2003. – 1280 с

17. Новый энциклопедический словарь [Текст]. -М.: Большая Российская энциклопедия: РИПОЛ классик, 2007.-1456с.

18. Організаційно-правове забезпечення управління соціально-економічним розвитком регіону: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 [Електронний ресурс] / П.П. Білик; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2003. – 21 с.

19. Ортега-и-Гассет Х. Избранные труды [Текст]: Пер. с исп. /Сост., предисл. и общ. ред. А. М. Руткевича – 2-е изд. – М.: ИНФРА-М; Весь Мир, 2000. – 700 с

20. Рошупкина Е. В. Дискурс глобализации: основные проблемы концептуальных построений//Доклад на II Всероссийском социологическом конгрессе [Электронный ресурс] // <http://lib.socio.msu.ru//library>

21. Суворова, В. Я. Локальные нормы международного права /В. Я. Суворова. [Электронный ресурс] // <http://www.law.edu.ru/article/article.asp>

22. Теннис Ф. Общность и общество. Основные понятия чистой социологии [Текст].-М.: Фонд "Университет", Владимир Даль, 2002.- 456 с.

23. Философский Словарь [Электронный ресурс]
http://mirсловarei.com/content_fil/LOKALNOST-5442.html

24. Robertson R. Globalization or glocalization? [Text]// Robertson R. White K. E. (Ed.) Globalisation. Critical concept in sociology. Volume III, London 2003, p.p.31-51.

Стаття надійшла 10.12.2009 р.